

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones Occurrentes & Funebres

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

VII. Beatam dicunt Martyres; quia & ipsa est plùs quàm Martyr, &
Martyrum Corona.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51821)

Aliqua horum similia adducimus, ubi ope Virginis gentes ad fidem conversas demonstramus. Studium in reliquis Apostolorum Discipulis par erga Virginem credere licet, quoniam suorum Magistrorum spiritum referebant.

7. Beatam dicunt Martyres, quia & ipsa est plùs quàm Martyr, & Martyrum Corona.

Teste enim *Damasc. lib. 4. de fide cap. 1.* Quos in partu dolores effugerat, passionis tempore sustinuit, utque pro Materno suo affectu viscera sibi lacerari senserit. Undè *Daniel Mallonius ex S. Germano lib. de Christi stigm. cap. 5. num. 16.* docet: quod sanguineas Virgo fuderit lachrymas. Causa videtur dari apud *S. Hieron. serm. de Assumpt.* Quia spiritualiter, & atrocius passa est gladio passionis Christi, ideo plùs quàm Martyr fuit. Et *B. Ildes. serm. 2. de Assumpt.* Quod si gladius alludit ad *Luc. 2.*) usque ad *animam* pervenit, quando ad crucem stetit fugientibus Apostolis, cum videret Dominum pendentem, etiam plùs quàm Martyr fuit, quia in animo, non minùs amoris, quàm mæroris, & intus gladio vulnerata.

Hinc *S. Bernardus in verba signum magnum ex 2. Apocal.* Verè tuam ô B. Mater animam gladius pertransivit, quando crudelis lancea Filio jam mortuo latus aperuit, ipsius nimirum anima jam ibi non erat, sed tua planè avelli nequibat, ut plùs quàm Martyrem te meritò prædicemus, in qua sensum corporeæ passionis excessit affectus compassionis. Sicut igitur dies illi quibus S. Martyres mortem pro Christo oppetièrunt, (sunt in veneratione;) sic quia B. Virgo die sabbati, quo mortuum corpus in sepulchro jacuit, & ipsa continuato dolore procedentis diei, in magna animi afflictione perseveravit, rectè in ejus honorem sabbatum scilicet universalis Ecclesia consecravit. *S. Anselm. lib. de Excellentia Virg. cap. 5.* Verè pertransivit animam tuam gladius doloris, qui tibi amarior fuit omnibus doloribus rei cuiusvis corporeæ. Quidquid enim crudelitatis inflictum est corporibus Martyrum, leve fuit, aut potius nihil comparatione tuæ passionis, quæ nimirum sua immensitate transfixit cuncta penetrabilia, tuique benignissimi cordis intima. *Sophron. serm. de Assumpt. B. Virg.* Virgo Dei Genitrix, quia in ea parte passa est, quæ impassibilis habetur, ideo (ut ita fatear) quia spiritualiter, & atrocius passa est gladio passionis Christi, plùs quàm Martyr fuit. Undè constat, quia plùs omnibus dilexit, propterea & plùs doluit, in tantum, ut animam ejus totam pertransiret & possideret vis doloris, ad testimonium eximie dilectionis, quæ quia mente passa est, plùs quàm Martyr fuit, nimirum & ejus dilectio amplius fortis, quàm mors fuit, quia mortem Christi suam fecit.

N

Inter

Inter hæc tamen ut *idem in dialogo de passione*. Stabat juxta crucem inter tot pressuras Filij sui, constanter ipsa sola stabat in fide Jesu firma, & pulchrè stabat ut decet pudicitiam Virginalem. Non se laniabat in tanta amaritudine, non maledicebat, non murmurabat, non vindictam hostium à Deo petebat, sed stabat disciplinata, verecunda, Virgo patientissima, lachrymis plena, doloribus immerita. Et *Guiardus Cameracen. Episcopus serm. 2. de passione Dni*. Has mæroris angustias mæsta quidem, sed salva sui honestate sustinet, nec crines dilanians, nec lachrymis ora deformans, illæsam in omnibus patientiam conservavit.

In Breviario Annuntiarum Antiph. ad laudes de doloribus Virg. Gladius doloris, & lancea amoris pertransierunt animam Virginis, ut plùs quàm Martyr in cælo aureolâ excellentissimâ decorata sit. *S. Paulinus epist. ad S. Augustinum*. Is idem dolor qui Christi corpus in cruce transfodit, cor adstantis Virginis anumque transfixit. Fuit autem tantus ut teste *Damasc. lib. 4. de fide cap. 19*. Cor, viscera, lacerari sibi senserit, intimeque discerpi: Ut teste *Bernardo de laurent. Virg.* Quem olim pariendo non habuit, geminatum Filio moriente sustinuit. Tantus ut teste *Alb. M. super missus*. Vitam ei ademisset, nisi fuisset corroborata Divinitus. Inde juxta *Ildef. serm. 2. de Assumpt.* Plùs quàm Martyr effecta est. Tantus fuit dolor Virginis juxta *Bernardinum tom. 1. serm. 61. artic. 3. cap. 2. et 3.* in omnes creaturas quæ pati possunt divideretur, subito interirent. Procedeat hic dolor ut docet *Antonin. p. 4. tit. 15. cap. 21.* ex amore naturali erga Filium, ex amicitia acquisita cum Filio, ex amore supernaturali in Filium, ex magnitudine acerbitatum Filij.

Hinc *Theophilus Historicus* ait. Planxerat tantùm Maria Virgo affligens se, ut oculi ejus ruberent sanguine, palpebræ tumerent; jam corrosæ erant genæ illius rosæ, etiam lachrymæ sanguinæ de ejus oculis emanarunt propter fletum tam amarum. Et quia juxta *August. lib. 21. de Civit. cap. 26.* Tantum necesse est, ut urat dolor, quantum hæserat amor. Hinc apud *S. Amedeum hom. 5. de Virg.* Vicit omnem sexum, vicit hominem, & passa est ultra humanitatem, torquebatur enim magis, quàm si torqueretur in se, quia supra se incomparabiliter diligebat, unde dolebat.

Hinc *Bonav. serm. 1. infra Epiphan.* Attendamus Mariæ vehementem dolorem, & videbimus quòd non est dolor, sicut dolor suus, excepto dolore Filij, cuius exemplar dolor suus assimilabatur, mirâ enim & incredibili compassione tenebatur, atque inexplicabili sermone; dolores namque & opprobria Filij in se retorquens, in suam propriam personam recipiebat, sentiens hoc quòd & in Christo Iesu, in animo enim illi Martyri Commartyr adstabat, vulnerato cor-

vulnerato

vulnerata, Crucifixo concrucifixa, gladiato congladiata: pallebat decor munditiæ, & ipsa tabescebat, quia talis in ipsa relucebat effigies, qualis ab objecto corpore scilicet Filij resultabat, sordebat sputis facies gloriosa, sordebat & ipsa luctu mæstitiæ, non enim alium habitum prætendebat amans, nisi qualem virtus amoris expresserat ab amato. Quia ut addit *Laur. Justinianus lib. de Christi agone.* Cor Virginis clarissimum fuit speculum passionis Christi, & perfecta ejus mortis imago. *Bonav. rursus in Serm. Div. Amor.* Mater & fons dolorum, Mater dolentium, Virgo vulnerata incomparabilis amoris vulneribus.

Ex hoc *Epiphanius orat. de laud. Deip.* vocat. Thronum cruciformem. *Basilii Seleucus orat. de Annunc.* Universos Martyres suo splendore tantum excedentem, quantum sol astra. *S. Ambros.* affectum patiendi attingit *de instit. Virg. cap. 7.* Stabat ante crucem Mater, & se persequentibus offerebat. *S. Paulin. Epist. ad S. August. 58.* Nunquid Simeonem de passione Mariæ, quæ nunquam scripta est hæc prophetasse credendum *Luc. 2.* Et tuam &c. An verò de Materno ejus affectu, quo postea in tempore passionis assilens cruci, quia hoc erat fixum, quod ipsa pepererat, Maternorum viscerum dolore confixa est, & animam illius, illa quæ ejus secundum carnem Filium, ipsa spectante confoderat, crucis romphæa penetrabat, video enim in psalmis ita de Iosepho dictum esse psalmo 104. *Humiliterunt in compedibus pedes ejus, ferrum pertransiit animam ejus.* Sicut in Evangelio dicit Simeon: *Et tuam ipsius pertransiit animam gladius.* Non ait carnem, sed animam; in qua pietatis affectio continetur, & doloris aculeus quasi gladius operatur, cum aut aliquâ carnis suæ injuriâ afficitur, ut Ioseph qui non mortis, sed injuriarum pertulit passiones, in servum venditus, & in reum vincularis, aut cum affectionis internæ tristitiâ, vel dolore cruciatur, ut in Maria.

Apud *Bernardum in lament. Virginis.* Nec lingua poterit loqui, nec mens cogitare valebit, quanto dolore afficiebantur pia Mariæ viscera. Nunc solvis Virgo cum usura, quod in partu non habuisti à natura, dolorem Filium pariendo non sensisti quem mulieres, replicatum Filio moriente passa fuisti. *Rupertus in cantic. cap. 2.* Maria fuit Liliu inter spinas, quia quæcunque spinæ Filium, eadem Matrem confixerunt, & lacerarunt vulneribus condolentiæ & passionis, & sicut Filius spinas pertulit, & confregit: sic de Matre veraciter semper prædicabitur: Cunctas hæreses interemisti. Ex quo sequitur, quod infert *S. Anton. 4. pag. tit. 15. cap. 24. parag. 1.* Quando quis dat animam suam dationi animæ debetur aureola Martyrij, ergo dationi pretiosissimæ animæ debetur pretiosissima aureola Martyrij; sed Bina Virgo dedit pretiosissimam, & dilectissimam animam, id est vitam Filij, & pretiosiore quam B. Petrus animam, id est vitam sui ipsius:

fuit enim pretiosissima vita Filij, cum pretium fuerit totius mundi, ergo habet pretiosissimam aureolam Martyrij.

Alia ratio. Dolor causatur ex amore, ut quanto quis plus amat, tanto plus doleat de amissione ejus; dolor autem Sanctorum in martyrijs eorum causatur à natura, propter separationem animæ à corpore: dolor autem B. Mariæ à natura ex gratia, sed major etiam à gratia, imò fortior & perfectior est causatus à gratia, quam à natura: ergo improporcionabiliter fuit major dolor ejus in passione Filij, quam Martyris cujusquam in sua passione. *Bernardin. tom. 3. serm. 2. art. 2. cap. 4.* Iste ex *August. 4. confessionum*, modus est amantium velle pro invicem mori, nec dubium hoc erat amoris in Virgine Benedicta, ut infinities si potuisset, se morti pro Filio tradidisset, sic enim David voluit mori pro filio suo 2. *Reg. 15.* Fuit itaque etiam in Filio Martyr, & plus quam Martyr, sed etiam Corona Martyrum. *S. Joseph Confess. in Menais 6. Martij.* Divini Martyres cum te esse Virginem Matrem pernovissent, tuæ gloriæ magnitudinem celebrantes, immortalium in altissimis præmiorum hæreditatem adièrunt. En Reginam Martyrum, quâ jure canat *Ecclesia Romana*, & quam consonat *Græci*! Unde ex *S. Joseph Confess. seu magis totius Ecclesie Orientalis mente 23. Martij* canitur. Absque ullo Virginitatis tuæ dispendio, Verbum in te Patris habitavit, atque huc tanquam ad domum suam attraxit illum præcellentem Martyrum chorum, qui te ceu Virgineam Numinis Matrem clara voce prædicaret. *Idem ibid. 9. April.* Athletarum seu Martyrum chorus concinit tibi, animi quam gratissimi hymnum, velut auspiciis tuis & ductu ô Virgo veneranda ad victoriam ex tyrannis reportandam adjuvas *ibid. 28. April. Græci canunt.* Uterus tuus sicut acervus frumenti exsplenduit, quæ alimento immortalitatis, cunctorum fidelium animas nutrit, ac præcipue Martyres lætitiâ singulari confirmat. *Philippus Abbas Bone spei lib. 3. in Cant. cap. 15.* Quisquis amans Christum, passioni, & Martyrio se addicit, ipsa illi auxilium, & curam impendere gratulatur, & quidquid ille proficit totum proprium arbitrat. Scribit *Cornelius à Lapide in act. 7.*

Ut à testimonijs ad exempla res deducatur, & in primo Martyre Christiano, instar omnium quomodo Virgo Corona sit Martyrum explicetur, milib. Romæ asseveravit R. P. Melchior ab Helmont Antverpiensis Franciscanus, qui quater Jerosolymam est peregrinatus, ibique diu habitavit, ibidem lapidem ostendit, in quo B. Virgo cum S. Joanne pro Stéphano toto lapidationis tempore preces fuderit. Ergo S. Stephanus suam Martyrij coronam (*idem ait*) debet B. Virgini. Ecce undè primus Martyr accepit coronam.

8. Doctores